

Ezen lapok minden héten négyezer, u. m. kedden, csütörtökön, pént. és vasárnap jelennek meg. **Előfizetési ár** félévre Buda-pesten házhoz-hordással 5 ft., borítékban 6 ft., postán borítékban 6 ft. ez. p. A hirtelmények minden apróbetűs hasábrsoraért 5 (öt) ez. kr. fizetnek.

Péntek

533.

Januarius 29. 1847.

Előfizethető helyeken a kiadóhivatalban, hatvani utcai Horváth-házban **4831k** szám alatt földszint, és minden királyi postahivatalban. — Az ausztriai birodalomban s külföldre menendő példányokat csak a bécsi császári postahivatalnál rendelhetetnek meg.

BUDAPESTI HIRADÓ.

TARTALOM. Magyarország és Erdély. Kútintetés. Az ausztriai kereskedés 1845ki hivatalos kimutatása. I. — Néhány szó a magyar kereskedelmi társaságra nézve. Megyék: Közgylések Esztergomban. Szepesben. — Levél Bécsből. — Erdélyi országgyűlés. Külföld. Nagybritannia. Franciaország. Hivatalos és magánhirdetések. Lotteriahúszások. Nemzeti színházi játéktrend. Gabonár. Statuspapirok és részvények árkelete. Dunavízjárás.

IRODALOM és TUDOMÁNY. Kritikai szemle. I. Nép és Irodalom. A honi irodalmi hirdető 1846.

MAGYARORSZÁG és ERDELY.

Öcs kir. ap. Főlsége f. évi jan. 19kéről kelt legfelsőbb határozatánál fogva Keszérü Mózes, a kolosvári k. lyceumnak ujan-kinevezett igazgatóját, kir. tanácsos' címme díjmentesen felruházi legkegy. méltóztatott. (W. Z.)

Az ausztriai kereskedés 1845iki hivatalos kimutatásai. I.

Ezek csak most jutván kezünkhez, fontosságukból az által mit sem vesztek, hogy más lapok némelyeket belőlök már közölttek; azért eddigi szokásunk szerint azokat most a legbiztosabb kútfő után leglényegesebb részleteiben, némely észrevételeink kíséretében, előterjesztjük, az előbbeni év eredményével összehasonlítva kimutatandók, miben tettünk elő- miben hátralepést, és pedig általánosan az egész ausztriai birodalommal egyetemben, és aztán az örökös tartományokkal különösen.

1) Szárazföldön általános forgalom.

	Értéke az 1845iki		Értéke az 1844iki	
	bevitelnek.	kivitelnek.	bevitelnek.	kivitelnek.
	ft.	ft.	ft.	ft.
Déli Németország határán	13,245,754	16,428,626	11,623,297 *)	18,952,815
Szászország határán	14,720,699	17,273,012	14,990,688	16,594,757
Poroszország "	6,252,937	5,844,199	6,845,995	6,564,699
Krakó határán	670,929	2,482,067	554,548	2,667,600
Lengyelország határán	92,067	404,070	65,250	1,496,739
Olaszország Brody határán	4,058,146	4,520,933	4,427,495	4,552,272
Egyéb határain	4,059,602	4,145,240	2,915,608	4,301,778
Törökország határán	14,207,594	9,286,750	13,862,104	9,138,944
Idégen Olaszország határán	13,035,191	13,981,020	13,363,948	12,863,098
Schweicz határán	2,495,229	18,891,523	2,026,741	18,003,555
Összesen	66,838,148	87,257,440	67,675,674	89,136,254

2) Tengeri forgalom.

	bevitelnek.	kivitelnek.	bevitelnek.	kivitelnek.
	ft.	ft.	ft.	ft.
Fiumében	383,325	1,426,420	306,317	1,930,217
Triesziben	27,015,289	11,918,142	26,786,278	12,362,107
Velenczében	16,387,267	4,077,206	16,438,628	4,047,561
A többi partokon	5,659,826	2,863,059	3,814,356	2,141,686
Összesen	49,445,707	20,284,827	47,342,529	20,481,571

Főösszeg 116,283,855 107,542,267 115,018,253 109,617,825

3) Magyarország és az örökös tartományok közti külön forgalom.

Ez az ausztriai tartományokra nézve így állott	59,779,299	54,933,524	63,742,349	56,437,907
--	------------	------------	------------	------------

4) Dalmatia és a Quarneri szigetek forgalma:

	4,274,910	6,250,318	4,022,253	4,849,689
--	-----------	-----------	-----------	-----------

5) Velencei szabad kikötő kivitele:

	1,449,713	—	—	1,375,527
--	-----------	---	---	-----------

6) Átmeneti kereskedési forgalom:

Általános	70,705,879	—	71,348,877	—
Dalmatiai	2,244,342	—	2,359,129	—
Összesen	72,950,221	—	73,708,006	—

7) Tökéletes elkészítésre:

Külföldre nézve	4,077,330	697,161	3,433,589	838,653
Magyarországra nézve	1,147,479	70,800	1,043,290	80,877

8) Bizonytalan eladásra:

Külföldre	291,259	970,336	4,798,587	999,248
Magyarországra	239,014	4,102,648	265,512	3,860,428

Ezen összegek összehadásából kiténik, hogy általános kereskedelmi forgalom 1845b. volt 223,826,122 ft

Jelesül a Magyarországgal keres. forgalom 114,712,823 "

Dalmatiai " " 10,525,228 "

Velencei kikötői " " 1,449,713 "

Átmeneti " " 72,950,221 "

Elkészítésre és eladásra " " 11,616,027 "

tehát az 1845iki forgalom összes kitétele 435,080,134 ft

*) Ezen számok között némelyek különböznek a tavali kimutatottakból, mi utólagos javításoknak tulajdonítandó.

Irodalom és Tudomány.

KRITIKAI SZEMLE.

A HONI IRODALMI HIRDETŐ 1846.

A könyvtömög viszonyainkhoz mérve elég nagy!... Majdmajd azon hiedelemre tántorodhatnánk, hogy irodalmunk haladásban van. — Ugyis igen szeretjük a szót, 's pedig phrasissokkal jól körülzárva, mindenütt használni; 's úgy viseljük magunkat, mintha leghőbb barátai volnánk minden haladási elvnek, pedig vajmi nagy ellenmondásban állnak gyakran tetteink az olly sokszor visszaélve használt 's hamis eszmeképekkel, miket nemelly dolgokról önkénytelen alkotunk magunknak.

Valamely irodalom előhaladását épen nem kell a könyvek halmazra gyűlö tömegében keresnünk, hanem azon tisztítva tisztuló szellemben, mely a műveket átlengi. Azon iratokban, hol érzés az előuralkodó, annak finomlását 's nemesbületést kell találnunk; azokban, hol értelem a kormányzó, elt és mély fölfigást, — mindkét rendbeliekben igazságot; — az összes tömegben pedig az általános javulás, egy tisztább humanitás terjesztése utáni szép törekvésnek kell felreismertetlenül nyilvánulnia. Hol e törekvést föl nem találjuk, hol valódi szépség helyett mázolt álarcok kacsingatnak kejhölgykiut reánk; hol az erény a szakadás, pártosság és türelmetlenség rideg zsarnoksága előtt föllépnem nem mer, — féltében, nehogy már előre ocsmány, iszonygerjesztő véteknék tartassék; hol csak valamellyik cotteria férfja merheti fölemelni szavát, hol a tudás nyilai a legkülönféle tegzekből szedve, a legkülönbözőbb egyéni jónaklátás szerint kitűzött czelokre lödözöttek el; ott bizonyára elmondhatni, hogy sok nyíl lön kiröpitve, de egy sem talált, 's az egész lövészjatek csak akkor nyer jelentőséget, ha a nyilak egy bizonyos czélna, melyet már főnebb kitűztünk, irányoztatnak; ha nem fogunk megelégedni az irodalmi törekvéseknek csupán virágával, hanem azok gyümölcsét is bevárni elég türelmünk leszen.

Irodalmunk nagy változáson ment át. A nyelvharczokból győzelemmel megtérve, bizonyos ernyedtség vön erőt rajta; 's ez egyáltalában nem természetlen. Nagy erőfeszítést mindig lanhadtság követ. — Bizonyos magasságra fölvergödünk, e perczen visszaesésben vagyunk, de ismét neki indulunk, újult

erővel haladunk előre, 's egy pár fokkal ismét magasra vergödünk, mint állánk előbb. — Most a forrás korszakát éljük. — Ezen korszak is okvetlen szükséges — számolhatnánk-e nélküle bizonyosan az irodalmi szellem tisztasága- 's világosságára? — Hogy az eszmék nálunk ellapályodtak — sebak; egyszersmind általánosbakká is lettenek. Hogy mindenfelől tolakodnak az irodalomhoz, nem épen rossz; talán végre mégis eszközök jut iróinknak, hogy előbb magok tanuljanak valamit, mintsem tovább folytatnak a másokat-tanítás nehéz napimunkáját. — Mult irodalmi korszakbeli geniuszaink gyors róptukkel szép darab utat haladának meg, — most a tömeg jó utánok, nehézkes lepteivel; mozgás történi ugyan, de még igenen szeretünk minden csardában megállni; ezért csak lassan megyünk előre, nem egy nyereséget hurezolunk magunkkal, 's még sokról le kell szoknunk, mielőtt a civilisatio csarnokában az első helyhez közel férközhettünk.

Az előttem fekvő mult evi könyvjegyzék egy kis angol kerthez hasonlít, — belőle minden kár nélkül, sőt tetemes haszonnal egész sereg fat ki lehetne irtani, zugó levelezetök daczára. Maradna még elég fa — legfőlebb több világ esnek a sötét helyekre. — 'S minthogy irodalmunkat angol kerthez hasonlítok, maradjunk e mellett 's fessük ki egy kissé jobban a képet. — Még sötét szürkület nyugszik a kert fölött, határozott alakulása napja még nem derült föl reá, a legmagas lombcsucokat is alig szegik körül aranyugár szálai a hajnal-pírulatnak; az önösség kísértetes szelleme, a szellemszabadoság (Freigeisterei) duhos szele zugja át a sötét bozótokat, melyeken az aljasság vad csapatja tombolva vonul keresztül. — A tombolókat folyvást eredetiség és szabadság után haljuk üjjongatni; de ez eredetiség majmolásban áll; — a szabadság ott kezeltetik, hol használhatlan, hol egyrésztől mindent elvesz, másrészen semmit sem ad, hol minden ész és természetet gunyára, a szellem országában egyiket előjogokra igényesíti, melyeket a másik hasonjognak megadni nem akar. Az irodalom országában teljes oligarchia uralkodik; boszankodva fordulnak el azoktól, kik a rendtelenségekre, ferde fogalmakra rámutatnak, kiknek legbüzőbb törekvése az volna: erkölcsöt, széprerzetet, a szétágzó irányok özpontosítását, egy magasb nézpontból kiindulást 's közmunkásságra szövötközést hozni be az irodalomba.

Az összegek 1844ben ezek valának:

Általános ki- és beviteli forgalom	224,636,078 ft
Magyarországgal forgalom	120,180,256 "
Dalmatiai forgalom	8,871,942 "
Velencei kikötői forgalom	1,375,527 "
Átmeneti	73,708,006 "
Elkészítésre és bizonytalan eladásra forg.	12,320,184 "

tehát az egész 1844iki forgalom kitétele 441,091,993 ft és így a dalmatiai kivéve, minden rovat csökkenvén, a forgalom is 1845ben kevesebb 6 millióval.

A vámi jövedelem emelkedett 1845ben. 1844ben.

Az általános forgalomból — 15,655,222 16,814,424 ftra

Magyarországgal forgalomból 3,804,673 3,824,720 "

Dalmatiai " 250,354 237,936 "

Velencei kikötői " 14,696 18,334 "

Átmeneti általános " 75,240 77,496 "

" dalmatiai " 9,158 9,140 "

összes vámi jövedelem 19,809,343 20,982,050 ftra

csökkent tehát a vámjövedelem is 1845ben 1,172,707 ftral.

Ezen tetemes vámjövedelmi csökkenés egyedül a fen-

tebbi forgalom általános csökkenéséből, mely a külön ro-

vatokat tekintve épen nem nevezetes, alig volna megmagya-

rázható, ha figyelem nélkül hagynók azt, mikép ennek több

mint egy harmadát a kávéra szabott vámnak majd felenyire

szállítatása okozta. 1844iki júliusig egy mázsáért t. i. járt

21 pfnyvi beviteli vám, attól kezdve pedig 12 ft 30 krra szál-

lítottatt le; ennél fogva az 1844ben (mellyben t. i. júliusig

még a nagyobb vám fizetett) bevitt 149,705 mázsáért vám

mul kelle fizetni 2,624,782 ftral, míg az 1845ben bevitt

177,743 mázsáért csak 2,220,750 ft fizetettett.

A bevétel csökkenésének csak azon jövedelem fogyaszt-

tása tulajdonítandó, mely a czukorbevétel csökkenéséből

keletkezett, mert 1844ben 559,674 mázsa czukorliszt hozat-

tott be, melynek vámjá tett 4,197,555 ftral; 1845ben pedig

a behozott mennyiség csak 525,057 mázsa volt, melytől vám

fizetettett 3,937,927 ft; ezen kívül még kevesebb raffi-

nád is hozatott, úgy hogy a czukorrovat maga 285,117 fnyvi

vámjövédelmi csökkenést okozott, mi a kávé megszapordott

bevételét tekintve, kétségkívül a belföldi czukorgyártás hala-

dására mutat.

A külföldi borok bevitele is 274,707 fnyvi csökkenést

szült; a Bessarabiából ökör-behozatal, mely az előbbi évi

51,109 darabról ez évben 2783 darabra szállott, 223,988

fnyvit; a Törökországból sertésbevétel 100,045 fnyvit, a

gyapotfonal bevitele 132,278 fnyvit; ellenben a nyers gya-

pot bevitele szaporodott és 135,514 ftral többet jövedelme-

zett vámul, mint 1844ben, melyben csak 345,875 mázsa,

1845ben pedig 427,183, tehát 81,308 mázsával több hozat-

tott be, mi ismét a gyapotfonás előmenetelére mutat, egy-

szersmind megezáfolja a védvámisták azon véleményét, kik

hirdették, hogy a fonalvám leszállítása (először 15 ftról, az-

után 12 ft 30 krról 10 ftra), melynek következtében a fon-

albevétel vámi jövedelme tetemesen csökken is) okvetlenül

ártalmára lesz a gyapotiparnak. A leszállítás tehát mind

az iparnak, egy kis, a külföldi fonógyárokkali versenyzés

előidézése által, mind a kincstárnak javára szolgált, mert a

132,278 fnyvi veszteség a fonalnal a 135,514 fnyvi nyereség

által a nyers gyapotnál bőven térítetett meg, mi újra a ke-

z mégis rendkívül sajtószertü!...

Mindenféle egyleteket látunk alakulni; egyleteket a status

anyagi jöletének előmozdítására; egyleteket a mulatkozás

palástja mögötti unatkozásra; egyleteket mindenre, mihez

egyesek ereje nem elegendő; — sőt egyletet még az állatkinzás

ellen is.

De szellemi érdekeink előmozdítására még egy igazi egy-

letet sem alkotánk. Művészet és tudományok utolsó tényezők,

miket mi az életben számításra méltóknak tartunk; művészet és

tudományok, melyek segélyével leggyorsabban szerethetnek

hatalmas befolyást mind minmagunkra, mind másokra; — ellen-

ben kicsinyben legszebb szellemi erőnköt személyes szívódások-

ben emészjük föl, és eltérjük, hogy gyakran egészen hivatal-

nok a legneveltesébb módon vihessék a szót legszentebb ügyeink-

ben. Mi magyarok egyáltalában nem tartozunk azon izetlen,

holdhalvány népek közé, melyeknek az emberek idegenekül ál-

lanak szemben egymással; hol mindenik csak magát, és saját

házkörnyeket, 's legfőlebb tözsomszédját ismeri; — mi meglehe-

tos alkotmányiasan mozgunk. — Egyik élénk részvételt látszik

lenni a másik iránt — de ám hogyan! Nyilvános életünk legben-

sőbb velőjeig szüette; — önhietség, irigység, túlzott érzékeny-

ség, nevelteségen követelő góg — ezek még legesekelyebb hi-

baink. — A hírlapok, ezen sajátkepi képviselői az egész magyar

irodalomnak, igen sokat tehetnek itt, kiegyenlítés, helyreho-

zás, felvilágosítás, ertesítés, nivellálás, eszmebresztés által!

— De legtöbb hírlapjaink, úgy látszik, épen úgy felreismerek cél-

jaikat, mint egyesek, és költök minálunk. A hírlapoknak meg-

van bizonyos irányuk — mi ez iránynyal ellenkezik, az rosznak,

karhözatosnak kiáltatik ki. Mindenik lap azt hirdeti, hogy a

haza javáért lép sorompókba, és vak tübelcsésében gyakran olly

szenevedélyességtől hagyja magát elkapatni, mely szettep, puszt-

ít, rombol — ott, hol egyesíteni, javítani — építeni kellene.

Ekép irodalmi mozgalmink hasosulitnak egy guerilla hadhoz.

— Mindenki saját maga javára küzd, ügyekszik egy borostyán-

ágot vinni magának, 's ha senkire sem akad, 's ki neki dicsőséggel

adöznek, tehat — szükség esetében, saját maga teszi azt.

Minden népnel három főszükségletet lehet fölvenni.

Első szükséglet: hogy a népnek legyen mit en-

reskedelmi szabadság mellett szól, mely a gyártást meg nem szünteti, sőt sarkantyúzza a nagy közönség javára.

NÉHÁNY SZÓ a magyar kereskedelmi társaságra nézve. A B. P. Híradónak nem tudom melyik számában minden honpolgárt felszólított a kereskedelmi társaság adna véleményét, mikép lehetne ezen magyar keresk. társaságot oly álláspontra emelni, hogy rendeltetésének megfelelőleg mind a részvényesekre, mind a hon földművelő és iparüző osztályaira jótékonyan hatva, sikerdúsan működ-hessék. A választmány ezt vagy tervben beküldetni, vagy hírlapilag közhírré tétetni kívánja; én az utóbbit választám, vegye azt a t. cz. választmány oly szívesen, mint lelkemből ohajtom, hogy ezen vállalat legyen a magyar kereskedésnek, földművelésnek, iparnak, egykori tényezője, — okos számítás mellett, hogy, ha több hibák nem történnék, a pártszint eltávolítják, annak magvát bizton már ma is méhében hordozván.

A kereskedelmi társaság célja kettős. Földadása és kötelessége is, hogy nyertjen egy részről az a befektetett tőkének 's a munkának természetes jutalma; de másrészt azt se téveszse szem elől, miszerint ő lehetne a honban mind a mező, mind a gyári ipar egyik hatályos factora is.

Első volna tehát annak belsejéről szólani, de az másképp alig lehet, mint az első évben volt. Kell egy elnök, választmány és jegyző; magában értetvén, hogy, ha lehet, mind, de legalább három negyede, kereskedő legyen, végre kell egy igazgató 's a szükséges alszemélyzet.

2szor: a választmány minden héten, szükség esetében többször is ülést tartand, egyenlő szavazattal, de a tárgyak eldöntésére szükséges a szavazatok két harmada.

3szor: Az igazgató levén végrehajtója a választmány határozatainak, 's ezen értelemben a fizetéseknek, annyi me-zőt mégis kell hagyni neki a sikeres működhetés végett, hogy p. o. 500 pfütig önmaga assignálhasson, felelős levén azonban minden tetteiért 's a legelső ülésben számolásra vonható.

4szor: A társaság pénzületi és erkölcsi érdeke megkivánja, hogy az ennyi bizalommal felruházott egyén főkéllé a szükséges caution kívül az legyen, hogy feddhetlen erkölcsi, józan életű 's becsületes magaviseletűnek ismertessék, kereskedői, váltói ügyekben jártas legyen, 's azon tulajdonnal is bírjon, hogy emesak a helybeli körülményeket, hanem hazánk minden vidékeit is ismerje, azokból úgy a társaság, mint a haza javára kellő hasznót merithessen; ezen ismeret a pénzértékkel fölér és a kereskedés folytatásához elmulhatlan szükséges *).

5szor: Feladata levén minden kereskedőnek, józan számításal párosított gazdálkodás, haszontalan kiadások megkímélése: ennél fogva ügyviselőket még talán Mexikóban is fizetni, időelőtti haszontalanság és a társaság pénzüzerével össze nem férhető; — czelszerűbb volna ennél a hon nevezetes városában barátokat szerezni, kik minden díj nélkül is értesítendik időről időre a társaságot a kereskedői conjuncturákról.

* Szabó Pál mindezekkel nem birt. — Háromszáz pesti kereskedőt kérdeztem, kik egytől egyig azt mondták róla, hogy erkölcselen, feslett életű ember; már előre Triesztből is a legrosszabb hírek szárnyaltak róla; soha stabilis ember nem volt, Pestet sem, de Magyarországot még kevésbé ismerte; ez volt róla a hon 2/3 ed rész polgáranál a közönséges hiedelem. — És fájdalom, dacára mindezeknek tulypán-stylu ajánlatok és magasztalások oda vittek a részvényeseket, mikint ezen kalandor megfogadtattott. — L. J.

ne, — erről gondoskodni a statusgazdász kötelessége, ehez az irodalmi kritikának semmi köze.

Második szükséglet: hogy a nép szabad legyen. Szabadság alatt azonban nem akarnok azon zsarnoki önkényt értetni, melyet bizonyos oldalról oly igen szeretnek nekünk szabadsággyanánt eladni, 's mely nem egyben, mint alattomos despotizm alapszik: hanem értjük azon szabadságot, mely a benső emberi méltóságban keresi főtámaszát. Népeül, hol az érzellem kifejtésére nem jut, valódi szabadságot hiába keresnek; ott legfőbb sok szoszatyárkodási elemet találunk, de semmit abból, mi a valódi becs öntudatában áll. Ez a politika mezejére tartozik.

Harmadik szükséglet végre: hogy a nép művelődjek, szellemileg kepeződjek, szellemileg előhaladjon.

És itt már rosszul állnak dolgaink. — Ennek okait kifürkészni, az eszközöket kijelölni, melyek a bajon lehetőleg segítsenek — a kritikának dolga.

Bocsátkozzunk tehát mélyebben részletekbe.

A könyvcatologus, ezen holt jegyzőkönyve a legelőbbnek egy népeül — 1846ra mindössze 31 magyar munkával hoz kevesebbet, mint az 1845iki. Mennyiség tekintetben tehát hátrafelé mentünk volna! Szomorú, de igaz!

Az 1845iki irodalmi hirdetőben van 232, az 1846dikiban csak 201 szám, eredeti műveket, fordítmányokat, belletristikai 's tudományos munkákat mind összeszámítva. — Főfeladatunkul tűzök, különös szemüggel a szépirodalmat kísérni, — ehez fogjuk hát magunkat tartani.

Az eposz csaknem egészen elarvultán áll, ha a beszédek és regényeket, melyek ezen rovat alá sorozandók — nem számítjuk. Az eposz első dadogása a népek, mely némi költői öntudatra jut. Ha a nép érzéki támogatásából felebred, és az erzek tulinak villanyzó lehe megérinti: csodálkozva tekint szét, és érzése rendszerint egy egyben öszpontosul, kibén magát a nép újra visszaadatra találja. De azért ez egyennek nem engedtetik önszelekvés — csak részül számítatik azon nemzeti egésznek, melynek viszonyai, sorsa, tettei, ezen hősen öszvetömülnek. A költészet, első stadiumában tehát leg-szorosabb öszvefűggesben áll a természettel és étellel; e kettő-

őszor: A tervezett társ szükségtelen, de felesleges is; akkor tüstint megszűnik a társulat az lenni, minek magát hirdette; annak függetlenül önfirmaja alatt kell működnie, 's ezen firmaának Europa előtt becsületességet kivíni 's állandó hitelt szerezni. Ennyit a társaság belsejéről; most már a gyakorlati kezelésről. Társaságnak merény-vállalatokba bocsátkozni csak a legnagyobb óvatosság 's biztosság mellett lehet; — egyesnek minden szabad; de ott, hol a pénz a nagy közönség, az minden lépései felett éber szemmel örökődik, a legkisebb balhír, vizsaly, rosszul sikerült vállalat mind-járt képes a részvények becsét csökkenteni, ennél fogva a társaság hitelét, sőt létezését is nem ritkán veszélyeztetni, a mennyire tehát lehet, bizton kell működni 's inkább megbízásokkal 's rendelkezésekkel foglalkoznia, — és ez el is lesz érhető, ha a társaság magának előbb szilárd állást, erkölcsi hitelt kíván ki, mind a hon mind a külföld előtt. Vállalatokat, mik pusztán merényre fektetvék, mennyire lehet, kerülni kell 's azon időkre hagyni, midőn már mind hitele, mind tőkété annyira növekedendett, hogy magából a nyereségből lehet valamit e végre riskirozni.

Legelső feladata tehát a magyar kereskedelmi társaságnak, hogy ben a honban, ugy a mező, mint a gyári ipar fejlődését a legnagyobb figyelemmel kísérje 's azt mind a producensek, mind a társulat javára fölhasználni törekedjék.

Az igaz, hogy Fiume azon hely, melyet minden jó magyarának ohajtania kell, hogy Pestel minél előbb öszveköttessék, de épen a fentebb érintetteknel fogva Fiume még ma azon piact, hova egyedül törekednünk kell, — keres-sünk addig és mindig oly vidékeket is, hova a szállítás biz-tosabb 's jutányosabb; a közlekedés már ma is nyitva áll, és ilyen van mind nyugot, mint kelet felé.

Nyers czikkekkel, szóval: természetnyekkel azon vidékekre kell csak és lehet kereskedni, hol vagy kevésbé kedvező éghajlat van, vagy nagy a népesség, vagy egyéb okok miatt, nagy a fogyasztás is; — 's mivel a nyers czikknek magas szállítási díjt ritkán bírnak meg, olesó közlekedés a legfőbb feladat, sőt ha lehet, legyen az gyors is, hogy az által pénzükhöz is hamarabb juthassunk, — és vajjon nem bír-e e tekintetben Europa nyugoti része ekelekkel 's e tekintetben száz elnyókkal Fiume előtt? Fiume jelen és jövő fontosságát ne tagadjuk — de ha túlbecsülnök, magunk fogjuk kárát vallani, és Fiume azért még nem fog emelkedni.

Magyarországnak, Pestnek a természetesen nézve legelső, legközelebbi és legtermészetesb piacta, kivált ha még a vámsorompók is lehullandnak, Ausztria, Csehország, Szilázia és így tovább, — erre a szállítás könnyű, olesó, a nép iparüző és így sokat fogyasztó, itt könnyebben versenyezhetünk. De itt ne álljunk meg, — kérdem, nem készen áll-e a duna-majnai-csatorna, min Amsterdamba, 's így a világ minden részébe könnyebben juthatni, de olesóbban és gyorsabban is, mint eddig és még talán több évtizedig a sok vajudás után Fiuméba? Czikkünk száma, miket erre szállíthatni, már ma is tömérdek 's a mező ipar növekedével naponkint több; a legszebb kiltás repczénkre, dohányunkra és több száz czikkekre.

Valamint ezen vonal mezőit iparunkra a legjövendelmzőbbé válhatandik, ugy fejledező gyári iparunkra mindazon kedve zésekkel mutatkozik napkelet, az alduai tartományokban és tovább kell piacokat keresni, mit fel is találhatunk. — Poroszthon, száz mérfölddel távolabb etablissement-okról gondoskodik azon országokban 's mi szomszédok alusznak; ha jó statusgazdák vagyunk, utilisáljuk ez alkalmat mi is!

A nyereségy minden oldalról jó, jöjjen az bár Galaczon, vagy Frankfurton, bár Varsón vagy Genuán keresztül a haza-ba, mert azt a haza nyeri. Szeressük Fiumét, de érzél-

től nyeri egyszerűségét, magasztosságát, valódiságát. — Természet kölcsönzi a költészetnek fénylő, világító villamait — rop-pogva megrázó mennydörgéseit. Az élet teszi tarkavá és válto-zatossá, gyöngéddé és kedvessé — ez önt egy kis embert az isteniébe, 's hozza közelebb a legnagyobbbszerut, teszi azt megfoghatóbbá — éldelhetőbbé! Első idoszak-ban a költés — homályos ösztön. Ekkor a világ az ő nagy-ságában — legnagyobbban adatik vissza, — így volt ez leg-alább a görögök, indusok, németeknél. Mi csak nem-re meg ebredünk föl a mély alomból, 's ha a költészetről az életre visszakövetkeztetnünk szabad, a mint hogy valóban szabad is! ugy még nem rég az ideje, hogy némi öntudatra jutottunk.

Zrínyi Zrínyiasa, a XVIIIik században, volt ugy szól-ván az első nagyobb epicai mű, mely azonban, minden szép-ségei, minden ereje mellett, a nemzetlő egészen figyelem nél-kül hagyott, nem méltányoltott, 's csak mi utódok tartjuk tiszteltben, mint holt hagyományát hazai költészetünknek. Mi sohasem valánk oly szerencsések, hogy a költészet va-raszeréjü hatalmát közvetlen éreztük volna. Költő és nép mind-íg távol áll nálunk egymástól. Kénytelenek valánk hosszú kí-nos lét után, nélkülözni a legedeseb vigaszt, a legszebb kárpót-lást minden testi szenvedésinkért — a költészetet; nekünk soha sem zengett az örömdalul, — mikint elegia hangzott tompán, szaggatottan, fájón — velő megrázólag. . .

Anyagi szerencsetlenségünk — igen csekély, ha vele szel-lemi nyomorunkat összehasonlítjuk. Szabadság és nemze-tiség — csaknem idegen fogalmak előttünk. Mit e két szó alatt értünk, önkény az, nem egyéb mint idegen népek bálványzása, de mely nepek leptonkint törekvnek előre, kik nem lönek — mint velünk történt — a középkor sötétségéből egyszerre az egészen át meg atváltozott jelenkorba bedobva. Csak költészetünk kell kritikái vizsgálat alá vennünk, hogy meggyőződjünk, mennyire igaz állításom.

Legnagyobb epicus költőnk kétségkívül Vörösmarty, — sőt én még tovább megyek, 's azt merem állítani, hogy Vörös-marty legnagyobb elő epicusa Európának. . . 'S ezt igen termé-zetesnek fogjuk találni, tudva, hogy az eposz, mint főnebb mondám, első dadogása a népek, mely némi költői öntudatra jut. (Folytatatik.)

gösségből semmi más kapuját a hazának se üldözzük, vagy szorítsuk háttérbe. Lichtenstein József.

Megyék

ESZTERGAMBÓL. Jan. 26. Ma első alispáni elnöklet alatt az e folyó hó 12, 13, 14, 15 és 16án lefolyt közgyüle-sünk tárgyaitól vitt jegyzőkönyvnek hitelesítése végett me-gyeileg egybegyülekezvén, olvastattott a nm. helyt. tanácsnak két rendbeli kegy. intézvénye, melynek egyikében velünk tudatja, miszerint ő felsége kegyelmes királyunk szeretett nagybátyjának, országunk felszázados-érdemű nádorának nemkülönben rá, mint az egész fenséges császári kir. esa-ládra, és reánk magyarokra mélyen sújtólag történt halála következtében, a kir. hivatalnokoknak három hónapi gyász-t rendelni méltóztatott, 's reményli, hogy e tekintetben a me-gyék hasonló tenni hajlandók lesznek; — a másikban pedig: miszerint ő es. kir. felsége hű magyarjai iránt viselt atyai gondoskodásánál fogva, a dícsült nagy férfiú halálá-ból, (ki 50 évig egészen hazánknak 's nekünk, pedig föl-számálhatlan haszonnal élt) reánk eső nagy veszteségünköt pótolandó, 's veszteségünk érzetéből származó fájdalomn-ak enyhítendő, annak szívét, erényeit, szellemét öröklötte fiát fenséges István főherceget Magyarországnak királyi helytartójává kegyelmesen kinevezni méltóztatott. Az első nézve, megyénk a nagyszerű halomásról örökös 's valóságos főispánunk, országunk mélyen tisztelt primása, sürgőny által küldött leveléből értesítve, épen közgyüléseleg együtt levén két heti mély, és a jövő nádor-választásig hivatalos gyász-t rendelvén, ezen határozatunk mellett tovább is megmarad-unk. A második nézve pedig elnököl alispán ur mindnyá-junk szívéből merítve az érzelmeket, indítványt lőn egy hó-dolatteljes hála-feliratban ő felségének atyai jóvoltát 's ke-gyességét megköszönni; — ő fenségét pedig, a most kine-vezett István főherceget, mint kir. helytartót üdvözleni, mely kettős indítvány szívből kitérő, éljen!-nel elfogadtatván, derek főjegyzőnk Palkovics Károly, a küldendő felirásokat tüstint föl is ojtatta. Holnap 10 órakor fog ő hercegsége országunk szeretve tisztelt primása elhunyt ő fenségeért Jó-zsef nádorért gyászmisét az ideiglenes székes sz. egyházban tartani, melyre elnököl alispán ur által a megyei rendeket ezenel hivatalosan meghívta.

SZEPESBŐL. (közgyülésről tudósítás folytatása). Az inség tárgyában első alispáni elnöklet alatt kiküldött állandó választmány jelentését beadván, abból kitétszett, miszerint az említett választmányának sikerült légyen ugyan már eddig a felvételt rendelt 20 ezer pögfőnyi öszveg fejében 18,100 p.ftot begyűjteni, de hogy ellenben a hazánk alsóbb vidé-keire gabonavásárlás végett kiküldött sz. birónak 18 napi fáradalmi siker nélkül maradtak, minthogy sok helyen, hol, a mint értesült, ugyan nevezetes gabonamennyiség létezik, az még most vagy eladódva nem tétetik, vagy pedig sokkal magasabb áron kel, semhogy tekintve a szállítási költsége-ket czelszerűnek tartotta volna, vásárlásokra bocsátkozni. Ezután a mult közgyülési végzésnél fogva a földesurakhoz intézett felszólításokra érkezett nyilatkozatok, ugyszinte a sz. birák által a mult évi termés, mind pedig e megyében je-lenleg találtató gabona-és burgonyamennyiségnek, valamint az inségeskedőknek öszzeírásáról tett jelentések felolvastat-ván; miután az utóbbiak szerint az inségeskedők száma 10 ezeret felülhalad, és a fentebbi adatok nyomán előrelátható, hogy mind azon intézkedések, melyek eddig tétettek, az éhnyomornak csak némi részbeni legyőzésére sem elégsége-sek, minthogy a felvételt rendelt pénzüszvegből veendő ga-bonamennyiség csak telkes gazdák között felosztandó lévén, az inségeskedők nagyobb része olyan, mely legnagyobb nyomorral küzdve, valamint a közbátorságot könnyen ve-szélyeztetelhetné, ugy tökéletes tehellensége tekintetéből egészen a felebaráti szeretetre és e megye gondoskodására szorul; ennél fogva a kk és rrk emberbaráti kötelességök érzetében a mult országgyülési segedelemet kétszeresen, avagy 32,403 p.ft 50krt, oly reményben, — hogy a nyomor és éhséggel mélyen nyomatott szegény nép iránti emberba-ráti szeretet leend azon önkint felvállalt ajánlat befizetésének legáltalmasb tényezője — nemeslelkűen felajánlván, annak a mult országgyülési kulcs szerinti felosztása, és kétszerre, ugy mint mart. tig, más felének pedig majus 15ő napjáig leendő befizetése oly hozzáadással elrendeltett, miszerint azok, kik e szent célhoz járulni netalán vonakodának, a jegyzőkönyvben névszerint feljegyeztetni fognak. 2) A 20 ezer pögfőrt megvásárlandó gabona, és ugyan a következő vetés ideje tekintetéből csupán árpa és zab, a mennyiben az előbbem végzésnél fogva, kül megyékben olesóbban sze-rezethető nem volna, Szepes megyében is megszereztetni rendeltett. 3) A kiváltságokt rendük által megajánlott ösz-veg a valódi szegények közt felosztandó olyformán, hogy a valódi koldusokra, a mennyiben azok tartására a kőszé-gek tehetlenek, a nemesség által ajánlott 32,000 ftból, 10 ezer olyformán fordíttassék, hogy egyegy koldus naponkint 3 p. krnál többet ne kapjon; e vészben felhatalmaztatván az állandó választmány, hogy addig, míg a segedelem befizet-teti fog, miután ezen osztály már most segedelemre szorul, e czélra a felvett pénzüszvegből előlegezhessen. A szolgabí-rák pedig oda utasítottak, hogy a bátorság tekin-etéből a koldulást szigoruan eltiltsák. A második osztályra t. i. olly-a-nokra, kik ugyan valódi szegények, de dolgozni képesek, fordíttatni fog a 22,000 ft olyformán, hogy feloldoztatván az idén a rendes uti munkák alól, tavasszal közlekedési-utak készítésére munkabérráirát alkalmaztassanak, és köteleztesse-nek. A mennyiben pedig valamennyi ez osztályhoz tartozó inségeskedőket ellátni nem lehetne, főszbiró M. M. megbí-zottot, hogy a tisztaszabályozási társulat elnökével értekez-zék, és a körülményekhez képest a helyszínére személye-sen is kirándulva, az iránt, hogy hány embert és mily fel-tételek alatt lehetne munkára leküldeni, szerződésre is lép-hessen. (A ő felsége pedig kéretni fog, hogy Szepes népes-

ségének legkegy segedel azonban delmek gyobb a ajánlan- vek, és választ- iránt uta- gyének egy évrre felírás f- tok emb- részletes féle hatá- adószed- lentés ny- lenőr a f- ketten k- kötelese rendszer- től pe- nm. m. k- kéretni- gaszt le- rend- kitétszet- 43 kny- tehát a f- ség, me- csak 200- vámvisz- a felől ér- vándorló- bevándó- dők szá- az erdei- pártlósa- B e e- tiszta há- akkor me- is megta- birhatás- magas h- kormány- pélyfel- nemzette- hódolatul- le kelle- java 's ig- akkor, m- barátkoz- gasztó se- „nagy“ r- a minden- 's a biró- szomorú- mely eg- teség kir- den fájó- nyert. — laszott p- ifju fiait- ság, a f- számu v- több ezer- csolására- tatott föl- kezeti b- az ország- tézmény- sőbbrend- avatva n- harez, de- léseinken- lenül. Bá- sága szen- zatai köz- gyuladnia- a szívek- kat: erei- nyönek k- ban rész- dicsősegr- tudásáért- hatalans- hála-adó- utódaik- jó király- vesztése- moruságu- adván, a- zálogát, - leghűb- Becsüljü- atyai rólu- Erd- ország- az urbérn- tanácsko- tak. Egy- den szólo-

ségének egy részével a kincstári puszták gyarmatosítását legkegyelmesebben elrendelni méltóztaték. 5) A felajánlott segedelem kivételére választmány nevezetett; minthogy azonban a tapasztalások bizonyítják, hogy a nemesi jövedelmek összeírásának alapjául eddig szolgált elvek a legnagyobb aránytalanságokat idézték elő, a jövőben netalán felajánlandó segedelmek kivételének alapjául szolgáló elvek, és egy új igazságosabb kulcs kidolgozására ugyanazon választmány még a jövő országgyűlés előtt teendő jelentés iránt utasított. 6) A közbéke és csend fenntartása az e megyének mult évben megengedett rögtön ítélő bíróság jogának egy évre leendő hosszabbítását szükségessé tévén, e végett felírás fog tétetni. Végre a bánya-polgári és egyéb társulatok emberbaráti adakozásokra szinte felhívni fognak. A részletes kezelések és intézkedések iránt pedig szinte többféle határozatok hozattak. — Az ujonnan rendszeresített sódósdzédi ellenőri hivatalra nézve beadott választmányi jelentés nyomán utasítás megszerelt, mellyel négy fő ellenőr a főadószedővel egyforma felelősséggel tartozván, mindketten külön-külön 2000 p. ftnyi árva biztosítékot kimutatni kötelesek; miután pedig az ellenőri hivatal mellé hajdu nem rendszeresített, az egyforma felelőség terhének tekintetéből pedig a mellé is egy hajdu szükségesnek tartatik, a n. m. k. helytartótanács annak rendszeresítése végett megkéretni határozott. A seregbeli hajduknak, a nagy drágaság tekintetéből folyó évre egyenkint 5 p. ftnyi segedelem rendeltetett. Az őszi biztosi számtétel felől jelentésből kiteszt, miszerint a mult év második felében a 23,580 ft 43 krnyi járandóságra 23,380 ft 43 kr. lefizettetett, hogy tehát a felforgó mostoha körülmények közt is — a hátralévoség, mely az első felév végével 80,520 ftot tevő, egyedül csak 200 ftal szaporodott. Nógrádmegy levele a mosonyi vámvizony tárgyában, míg maga Mosonméggyétől értesítés a felől érkezendik, tudomásul vétetett. Vasmegye levele a bevándorló németek iránt pártoltatott, de nem azért, hogy a bevándorló németek, hanem mivel általok csak a szűkölködők száma szaporítottik. Kraszna és Somogy megyék levelei az erdélyi részek viszszakapcsolatása ügyében hasonlóan pártolásra találtak.

Bécs, jan. 23. 1847. Kevéssel ezelőtt a buzgó szív tiszta halála zengett százezrek ajakán, egy haza közörmőre akkor még megtartott 's egy nemzet boldogítására továbbra is megtartandó kedves életét. De a nép, a dicsőült további birhatására érdemesnek nem találtatott. Meg kelle válnia a magas honboldogítóitól épen akkor, midőn 50 éves felejthetlen kormányának emlékét, egy a történetben pártalan ünneppel kívánta örökíteni, melyre az ország egyesei az egész nemzetessel vetélkedtek a nádorok nesztorra iránti mely hódolattal párosult szeretetüket a legméltóbban nyilvánítani; le kelle mondania ama vigaszteljes nevezésről, mellyel „a hon java 's igazai leghűségeseb örjt" magának vallotta, épen akkor, midőn a gondolat, mellyet milliók rettegtek megbarátkozni, a legnehezebb feladatok egyike volt. — Az aggasztó sejtelem a szivekig ható bü kíséretében valósult; a „nagy" nines többé. — Villámszárnyak hozák el hozzánk is a minden igaz honfi egész valójában megrendítő gyászhiert 's a birodalmi főváros összes harangjainak szokatlan zaja szomoruan hirdette körünkben is elszenvedett azon életnek, mely egy nemzet ifju ereinek gyűponat volt. A súlyos vesztesség kínos érzetén enyhítendők oda gyűltünk egybe, hol minden fájdalmanak terhe alatt mármár elhaló lélek, vigaszt nyert. — A gyászmités jan. 23án mlgos Karner Antal választott püspök mutatta be, környezve a gyászított nemzet ifju fiaitól. Az áldozat nagyszerűségét emelte több főméltóság, a főmlgu magy. kir. udv. 's erdélyi kancellária, nagyszámú világi 's egyházi nagyok, a magy. kir. testőrség 's több ezer magyar buzgóköd. A milliók fájdalmanak tolmácsolására n. Horváth Mihály országos történelmönk szölitott fől 's hivatásának szépnelyvü, gondolatdus remekszereketü beszédével megfelelt úgy, mint senki más. Emlékeztetett nagy tudományú szónokunk — hogy szavaival éljek — az országigazgatás nagy hősenek alkotmányos érdemei 's intézményeire, a mennyire tudvák azok előttünk a nemzet alsóbbrendű tagjai előtt; kik a magas kormány titkaiba beavatva nem lévén csak az eredményekről itélhetünk. Mi, a harc, de még inkább a béke nagy mesterét csak országgyűléseinken, országos életünk e szinpadán láthatunk leplezetlenül. Bámultuk politikai avatottságát, melegültünk hazafisága szent tiszénél 's hódoltunk az országos gondok ezer ágazatai közt is a tudományok felkeltjének. Lehetetlen volt nem gyuladnia tetterőre a kebelnek ott, hol nádora ajkairól látta a szivek mélyébe leszállani ama nagy 's jelentékeny szavakat: ereimben is Árpád vére foly. Lehetetlen volt közönyösnek maradnia, midőn a századokig legmostohább sorban részesült anyanyelveért őt látta legelsőnek lemondani a dicsőségéről, mely Latin nyelvének pártalan classicitásu tudásáért ékesítette. — 'S e fenséges férfint már most a halhatatlanság fénysugarai környezik; talán azért, hogy a nagy hála-adó, mellyet leróni siettünk, fenmaradjon, 's lefizetésre utódaink is lekötelezettek ismerjék el magokat. — Honfiak! jó királyunk, kit szinte trónja egyik szilárd oszlopának elvesztése mélyen búsít, nem hagyott soká vigasz nélkül szomorúságunkban, hazai ügyeink élére István főherceget adván, a fenséges kimult nemzeti szeretetének legméltóbb zálogát, fényes erényei, bölcsesége 's példás hazafiságának legműbb örökösét 's a nemzetnek már régóta választottját. — Becsüljük e nagykegyelmű örökséget, 's a nemzetek örök atyja rólunk meg nem felejtkezendik. — Rózsafi M. . . s.

Erdélyi országgyűlés. A jan. 12. és 13. országos ülésekben még folyvást a „junctim" vagyis az urbernek az adóval kapcsolatos tárgyalása felett folytak a tanácskozások. — Számosan és igen terjedelmesen nyilatkoztak. Egy gróf 's kir. hivatalos többek közt mondá: Röviden szólók, ugymond, mert már két napja tanácskozunk e

kérdés felett, 's félek, hogy még több időt elvesztegetünk. Szólok gr. nem tart azokkal, kik a dolgokat mindig felzavarják, és minden lépten más meg más tárgyat hoznak elő azon kívül, mit az elnök kitűzött, mi a kir. k. előadásokban van, 's mit a törvény rendel. O felsége talán azért is tette k. k. előadásaiba azt, hogy separate ab omni alio operato tárgyalassék az urber, mert feltette rólunk, hogy szokásunk szerint fogunk cselekedni, t. i. egyébről tanácskozunk, mint a mi ki van tűzve. Szólok gr. a kormány iránti bizalmatlanságból látja eredni azon nézetet, hogy, ha a kk és rrk az urbert külön felküldik, az adó el lesz vetve. Nem pártolja azokat, kik az urber napirendre tűzött fő San kivülegyéből is szólanak. Szerinte ugyanis, a mi az urber tárgyalása folytán kapcsolatba találna jöni az adóval, akkor tárgyalhatják 's az urber felterjesztése után felküldhetik. Minthogy azonban, folytatja szólok gr., elnök ő nmlga, az urbert tűzte ki tanácskozási alá, a kk és rrk pedig az adóról beszélnek, méltóztatassanak megengedni, hogy ő is beszélhessen egy kicsit a jus publicumról, (halljuk!) 's ha meg lesz engedve, holnap a színházról fog beszélni. Kéri szólok gr. az urbert ne vegyék neki rossz néven, mert ő sem vette, midőn mások is beszéltek, legfeljebb némelykor egy kicsit ásitott. Azt hallotta egy érdemes követ urtól, hogy a kormányt ő felségétől el kell választani, kegyesen megengedvén a t. követ ur, hogy ő felsége felettünk van, a kormány pedig alattunk; 's e szerint aztán mi a kormányt lealacsonyítjuk, 's lealázza con amore gyanusítjuk. Megvallja a gróf, hogy ez teljességgel nem alkotmányos eszme, nem is a magyar alkotmány szellemében van kimondva; hanem inkább a francia kamara debats-jaiból changiroztatott át, hol azt mondják: „le roi regne et ne gouverne pas." Mi nem a francia forradalomból fejlődött eszmékkel, hanem már nyolczszáz éves alkotmányunkal élünk, mellynek jóságát nyolczszáz év bizonyítja. A francia forradalmi eszmék haivan év tanúsítása szerint a híres civilisált országokra semmi jó hatást nem gyakoroltak. Ne analogizáljuk, ugymond, illyesmikkel alkotmányos törvényeinket. A magyar jus publicum szerint az uralkodó és a kormány egy; a fejedelem együtt kormányoz a maga kormányával, felelős ministeriuma nines. Van ugyan az Approbátában törvény, mellyel fogva az olyan tanácsost, ki a fejedelemnek rossz tanácsot ad, ha valaki ezt megtudja, meg lehet perelni. De nálunk nem a nép kormányoz. Isten is örizzen az amolyan sansculott népigazgatástól. Mind ezek után, hogy az adóról is szóljon, benne van, ugymond a gróf, a jus publicumban, mily adóval tartozunk. Tartozunk a homagialis tisztele adójával, melly szerint kötelességünk a kormányt megbecsülni. A törvénynek is úgy lesz tekintete, ha a kormányt becsüljük és nem gyanusítjuk, ha olly szavakkal nem illetjük, mellyekkel róla minden nimbust lerántunk.

Szóltok ezután még több megyék követei és k. hivatalosok. Végre az *Elnök* mondá: Két különböző indítvány tétetett e tárgyra nézve. Az egyiket Kraszna követe tette, t. i., hogy a kk és rrk az urberhez addig ne szóljanak, míg biztosítva nem lesznek az iránt, hogy az adó növekedni nem fog. A másik indítványt tette Küküllöm. követe, melly szerint kívánta, hogy az urber kapcsolatban tárgyalassék az adóval. Egyik indítványt megfogadtattak el a maga terjedelmében, a sz. krasznai indítványt tegnap kisebbségben maradt. Küküllöm. indítványából két különböző indítvány fejlődött ki. Egyik az volt, minél fogva az urber annak rendje szerint tárgyalassék, de előre mondatassék ki az, hogy bevégetével a kk és rrk mindjárt általmennek az adó tárgyalására. A másik indítványt azt kívánta, miszerint előre mondatassék ki a kapcsolat, de hogy miképen alkalmazandó, ez csak azután határozatassék meg, miután az urber tárgyalatott. Ez indítványok mellett felhozott védokok voltak: miszerint a caelatiók nyilvánosságra jöven, a köznépre olly teher fog háramlani, hogy a mennyi könnyebbséget adna az urber, annyival súlyosbulna az adó; egy más védok volt a mult országgyűlési törvényezikk mellett tett felírás, mellyben a kk és rrk azon kívánatukat nyilvánították, hogy a két tárgy kapcsolatban tárgyalassék. Ellenben volt egy más indítvány, melly a kötött napirendet pártolván, azt kívánta, hogy az urber minden más tárgyaktól külön tárgyalassék és küldessék ő felsége elibe. Kik ezt pártolták, erősségeiket helyezték a 91. cikk kezékben, melly meghatározza, hogy a kir. előadások előlegesen tárgyalassanak; erősséget vettek a dolog természetéből, t. i. a dolog természetét ellenkezvén egy munkálat kezdetén előre kimondani, mi történjék a végén. Továbbá említett az is, mikint nem lehet feltetni, hogy a kormány az adót növelni akarna akkor, midőn urber által a köznépen segíteni kíván, 's hogy másfelől az adó által terhelni kívánna, annyival inkább, minthogy ezen caelatiók eddig is tudva voltak. A mai napon ismét két különböző vélemény fejlődött. Alsófejer k. azt indítványozta: határozatassék meg csupán csak az, miszerint a kk és rrk törvény által biztosítassanak arról, hogy az adó növeltetni nem fog, és ez az adó tárgyalása alatt történjék. A másik vélemény az indítvány első részét elfogadván, az utolsó akép módosította, hogy azon kitétel helyett: „adó tárgyalása előtt" tétessék: „az urber bevégetése után." Most e két indítvány közt van a kérdés. — Elnök ő nmlgának ezen előterjesztését hosszas szóváltás követte. Alsófejer köv. felolvassán a leirt indítványt, ez és a dokokai módosítás közt kívánta a kérdést kitűzteni. A szász követek mindnyájan kijelentették, hogy egyik vélemény sem pártolják. Némelyek a tanácskozást másnapra akarták halasztatni. Mások szavazást kívántak. *Alsófejer köv.*: hogy az ellenvéleményhez inkább közelítsen, javaslatának e kifejezését: „felterjesztéseket" az általánosabb értelmű „intézkedéssel" cserélte fel. *Elnök ő nmlga* ekkor a kérdést így tűzte ki: felírás-e vagy csak általánosan intézkedés? *Egy gróf kir. hiv.* óvatosságra inti a kk és rrket, mert ha netalán a többség a most kitűzött kérdés szerint a felírásra szavazna, ezáltal elzárják magokat, hogy valaha tör-

vény által biztosíthassák a népet adója nem növekedése iránt. *Sokan* felállva kiáltják: „Alsófejer!" *Elnök*: A többséget nem tudja kivenni. Azonban kerülni ohajtván az ingerültséget, a tanácskozás folytatását örömet más napra halasztja. *Sokan*: szavazzunk! *Elnök ő nmlga* kitűzi az alsófejeri indítvány első ágát, miszerint a kk és rrk törvény általi biztosítást kívánják arról, hogy az urber intézkedések nem fogják magok után vonni az adó növekedését. (Nagy többség elfogadja.) A szász követek ismét nyilvánítják, hogy ők egyik vélemény mellett sincsenek. *Elnök*: csak kell, hogy valahová szavazzanak. — Az indítvány második részére nézve így tűzött a kérdés: együtt vagy külön az urber után? ő nmlga ki nem vehette a többséget 's így szavazásra ment a dolog, minek eredményeül, mint irtuk, 84 volt a szavazatok száma különre, 64 együttre. A szász követek most már szavaztak ovás fenhagyása mellett különre. *Fogarassidék e. k.* a végzés kimondása után ovást jelentett, miszerint azon esetben, ha a kk és rrknek jelen eljárás következtében az adó súlyosbulni fog, semmi feleletterhet magára nem vállal. *Alsófejer m. k.* azon felvilágosítást tevő, mikint a kk és rrk e jelen határozatukkal nem mondták ki, hogy felírásukban, az urber felküldésekor is meg ne kérhessék ő felségét, hogy az adót növelni ne méltóztatassék.

Rövid kötet. A 25dik országos ülésben jan. 19én bevégetődött a tanácskozás e kérdés felett: rendezéssel kapcsolatos, vagy általános mérték szerinti urber? Határozat Alsófejer köv. indítványára következő: Kimondják a kk és rrk, hogy 1) az urber halasztatlan szükséges behozatalát országos felméréstől feltétlenül nem lehet; egyébiránt kimondják a kk és rrk 2) hogy az urber behozatalakor számbavétel sem a földesurakat, sem az urberesek többségét nem fogja semmiesetre elrekeszteni a birtok elkülönítésének tagosztály utáni eszközésétől, mi nem kevésbé van az urberesek, mint a földesurak érdekeiben; ugyanazért a javaslat tekintetéből mulhatlannak tartják a kk és rrk e részben is tárgyalásuk közt a maga rendben hozandó külön törvény által intézkedni. 3) Az urberesek számbavétele alkalmazásáról és módjáról maga rendén fognak a kk és rrk tanácskozni, miután azon kérdés, mi az urberiség? tárgyalva lesz.

Ezután elnök ő nmlga jelenti, hogy mivel a minap kitűzött kérdés második ágára nézve, mint értette, a kk és rrk előleges tanácskozással még ninesenek készen, uból ezt tuzi ki; t. i. azon kérdést: mi az urberiség? Továbbá miután az itélőmesterek kinevezéséről szólok k. k. leiratok köziratra adattak, méltóztatassanak a kk és rrk e tárgyról is gondolkozni. A collationálisok a kinevezett m. itélőmester uraknál megtekinthetők. (Ülés vége 1 órakor.) (E. H.)

KÜLFÖLD.

NAGYBRITANNIA. London, jan. 16. Az országgyűlés közeledtével a miniszterek állása 's mit teendése foglalkoztat mindenkint. A ministeriumnak mindenekelőtt önfentartásáról kell gondoskodnia. Alsóházi többsége soknemű és összeférhellen elemekből van összeállva 's a jelen alsóházi törvény szerint ez évben végződik. Legnagyobb szükség tehát olly javaslatok tételére van, mellyek a nemzetre jó benyomást gyakoroljanak. Erre két vagy három hónap elegendő, 's a gyűlés különben sem igen tartand tovább. Egy rendszabály magától ajánlkozik; a democratizmusnak, vagy más néven radicalismusnak, melly ugyis régen kijött már a divatból, vagy a chartismusnak nyugodniok kell. Tehát a jelen választott osztályát a választási törvény némely zaklatásai alól felszabadítani, sőt magán a választási körön tágítani lehetne, jelesen a tudós osztály javára, mellynek több tagjai tetemes jövedelmök mellett sem birnak választási képességgel. Beszélnek is már olly javaslatról. Azonban olly rendszabálynak nagy vagy épen közönséges hatása még nem lenne. Az országban a pénzérdekek uralkodnak, tehát valami gyakorlatival kell előállni. Az ablak-adó eltörlése, mivel főkép a kisebb házak tulajdonosait sújtja, 's kevesebb terhet róván a kevesebb ablaku házakra, világosságbani gazdálkodásra kényszerít és az egészre károsan hat, egy igen nagyszámú osztálynál nagy népszerűséget idézne elő; nemkülönben a thea- és malátavám eltörlése is. Ezeknél még fontosabb a gabonakerítés. A whig ministeriumnak rossz néven vették, hogy a még hátralévő gabonavámot már rég nem törlötte el tilkos tanácsi parancs által. A ministerium barátai alkotmányi okokkal mentegetik azt, főoka azonban a kincskamara volt, melly e jó jövedelmi forrást feláldozni nem akarta. Miután azonban Franciaország a gabonabevitelt egészen felszabadította 's a kenyér ára folyton növekszik, az eltörlést tovább nem halaszthatni. Egész bizonyossággal hírlék tehát, hogy a ministerium szabad behozatalt kívánna a parlamenttől. Ezzel a dolognak vége lesz, mert Peelnek e részben pártolni kellend a whikeket. Ez összefüggésben van Irland és Skócia állapotával, mindkettő részére szegénységi törvény van tervben. Ez által a helyett, hogy az ir szegények statuskölségen tartatnának, a teher magára Irlandra esnek vissza. Eddig azonban az ir függelenségszeretlet nem terjed, sőt az ir parlamenti tagok pártkülönbség nélkül egyesültek memél több pénz kicsikarására Angliától. A legközelebbi alsóházban tehát tisztán ir pártot fogunk látni. A Franciaországgal civódás már elhangzott (?), 's jóllehet a szíves viszony nem egyhamar lépnd vissza a lehetőség körébe, mégsem fognak egymáson igen mély sebeket ejteni. Ezek röviden a kilátások a jövő országgyűlésre. Peel ideje még el nem jött; a védletiek még fiatalok; tehát a whikek abban legalább bizonyosak, hogy egyelőre egyik párt sem kormányozhatna jobban mint ők.

Dublin jan. 14. A tánczeremben ma az ir nemesek és földbirtokosok igen fontos és nagyszámú gyűlést tartottak, az országzerte uralkodó inség és a közmunkák rendezéséről eredő káros befolyások elhárítására legcélszerűbb eszközökről, valamint a kormánynak teendő ollylajni javaslatokról tanácskozván, mellyek megtestesítése az országot a

romlástól mentene meg és Irlandot oly helyzetbe tenné, hogy magán lassankint segíthetne. A gyűlés elnöke, Ormond gróf, előadván a gyűlés célját, megjegyzé, hogy mindenféle pártszínezetű férfiak gyülekeztek egybe, tudva, hogy tisztán nemzeti cél forog len, és reményét nyilvánította, hogy a politikai keserűségek, legalább ma, félretétetni fognak. Utána Chaptman ur a választmány megbízásából részletebben fejtegette a gyűlés célját, s előadta, hogy a választmány a jelen módot, szegényeknek kenyeret nyújtani, bal lépésnek tekinti, azonban az összegyűlendő parlamentnek javaslatok egész sorát terjeszti elő, melyeknek teljesítése a jelen országos inségen segíteni fog. Erre Hamilton ur indítványozta az első végzést, miszerint a gyűlés meggyőződését nyilvánítaná, hogy a jövő parlamenti gyűlésben összetartó ír pártra van szükség, mely egyhangulag kívánna oly rendszabályokat, mik által a nép socialis, anyagi és szellemi állapota emelhetné. A 100 ir parlamenti tag váltatése minden ministert visszaretentne attól, hogy Irlandot egyenhaló lakossága által kilitásba tett iszonyú jövődöntő elhárítandó nagyszerű segélyforrások nyújtására kényszeríthetné. O'Connell ez indítványt szívből pártolta, egyedül utnak látván azt elhárítására annak, hogy az ir lakosság nem százként, mint eddig, hanem ezerekként hulljon el éhen. Most mindenek előtt élelemre van szükség, a pénznek élelem nélkül semmi értéke nincs, s ez némely vidéken semmi áron nem kapható. Legnagyobb oktalanság, most kiszáritások és földjavításokról szólni, mi közönséges körülmények közt igen jó lenne. Most az ir pártnak legelső feladata, a kormányt arra szoritni, hogy az ir népnek élelmet adjon; ha 50 millió font stg kívánatnék is e célra, a parlamentnek meg kell adnia. Ezek után a Times ellen buzgózkodott az öreg igazgató, mely lap minden ir néposztályt gyalázatosan rágalmozott; végre a kath. és protestans papság magaviseletét dicsérte, mely a nép segélyezése mellett minden vallási különbséget elfelejtett. Ezután különféle vég-

zések hoztak. — Ugyanazon teremben tegnap az ifju irek pártja tartott gyűlést, s „ir confederatio“ nevet vevén fel, szabályait megalapította. A confederatio tagjainak kormányhivatalt, akár toryk, akár whigek, akár radicalok legyenek a kormányon, elvállalni nem szabad. FRANCZIAORSZÁG. A hírlapok el vannak árasztva a spanyol házasságokra és a krakói kérdésre vonatkozó, a kormány által nyilvánosságra bocsátott oklevelekkel. Guizot, Palmerston és Metternich hg sürgőnyeikkel az illető követekhez, s ezeknek jelentéseivel kormányaikhoz, valamint az okiratok hosszadalmas fessegetéseivel. A Constitutionnel nem bocsátkoz vizsgálásukba, mert, ugymond, a legfontosabbak vagy megcsontkítottak, vagy egészen eltökéltettek. A Constitutionnel várakozik, míg azok Angliában egész teljességgel fognak nyilvánítani. Most csak annyit mond, hogy azokból a kormány roppant ügyetlensége tűnik ki. — Nekünk kár volna követnünk a lapokat e szörszállhasogatásban, s a spanyol házasságokait illetőleg csak a kérdések kérdésének eldőlését fogjuk bevárni: mennyiből igaz, hogy a francia cabinet, vagy inkább udvar, a spanyol házasságok kieszközölésére, mellősságához nem illő csellet élt! A krakói ügyben legfontosabb a hírült francia tiltakozás, vagyis Guizotnak 1826ki dec. 3kai sürgőnye Flahault gróf francia követéhez Bécsben, mely az ausztriai részről Krakó bekebelezésének szükséges volta iránt előadott okok czáfolgatása után következően végződik: „A király kormánya tehát szembeszökő jogával él s egyszersmind szoros kötelességét teljesíti, midőn unnepelesen ellene mond Krakó szabad status eltörlésének, mint az 1815ki jun. 9ikei bécsi kötés értelme s beüjébe határozottan ütköző ténynek. A hoszu és iszonyú igazalmak után, melyek Európát oly mélyen megrendítették, az europai rendnek, a szerződések és az azokat alkotó jogoknak tisztelése által alapított meg és tartatik fen. Egy hatalom sem szabadithatja fel magát a többiek, a nélkül hogy a többieket is felszabadítsa. Példát a fen tartás és béke politikájának ily megsértésére nem Franciaország

adott. Franciaország nem felelte el, milly súlyos áldozatokat mértek rá az 1815iki kötésekre. Most örvendhetne egy oly tényen, mely őt igazságos kölcsönösség szerint felhatalmazná, ezentul csak saját érdekeit venni tekintetbe, mégis Franciaország intli ama kötésekre hű teljesítésére azon hatalmasságokat, melyek legnagyobb hasznukat vitték! Franciaország az, mely mindenek felett a szerzett jogok fenntartásával és a statusok függetlenségének tiszteletével foglalkozik. Utasítom önt, hogy e sürgőnyt Metternich hg ural közölje s azt neki másolatban kézbesítse.“ — A mint látjuk, a francia tiltakozás csaknem egészen oly szavakba öltözött, mint azt a Presse és Portefeuille ezeltől négy héttel állították. (L. a B. P. Híradó 512. és 513ik számai). A parisi f. jan. 17ei lapok említést tesznek Metternich hgnek válaszul a tiltakozásra Apponyi grófnak intézett s még nem nyilvánított sürgönyéről. A Portefeuille szerint ezen f. h. 4ken kelt sürgönyben az nyilvánított, hogy a három udvar a bekebelezés iránt nemcsak a solidaritásban, hanem a francia tiltakozás szülte benyomásban is osztozik. E benyomás olyan, hogy a vitát krakói eljárásuk jogossága iránt tovább folytatni nem engedi. E jogosság elvitáztatlanul ered az 1815ki apr. 24kei (maj. 3kai) külön stipulatiókból, reménylik tehát, mikép a francia kabinet, a helyett hogy a bekebelezés bevégeztétényét a bécsi kötése megsértésének tekintné, inkább vállalt fog vetni a három udvarnak e kötése fenntartására czélzó fázadozásaihoz. Mire a Portefeuille azt jegyzi meg, hogy az ausztriai sürgöny tartalma tulajdonképen a panasz alaptalanságának nyilvánítása, s valóban a három hatalmasság egy s Franciaország és Anglia más részről oly elütőleg magyarázzák a Krakó iránti kikötéseket, hogy a Tuileriák cabinetet egyebet sem tehetett, mint egyszerűen hivatkozhaték korábbi tiltakozására és Metternich hg e sürgönyére külön választ nem adhatott. Minélfogva, mond a Portefeuille, a Krakó iránti diplomatikai vitát bevégzettnek tekinthetjük. Gr. Dessewffy E mil vezérlet mellett szerkeszti Szevény József. (Szerkesztőségi szállás ur-utca Horváth-ház 540d. sz. a. 1. em.)

Hivatalos tudósítások.

(47) Árcsökentés. (3, 3) Tek. Krassó megyében Königsgradon egy rom. kat. szentegyház építéséhez megkívántató 's előleges felvetés szerint felszámított különféle építési-munkák, melyek összesen 5553 ft 51 1/4 krra pengőpénzben ruagnak, folyó 1847dik évi február hó 8kán tartandó árcsökentés útján, fensőbb helybenhagyás fenntartása mellett, át fognak adni. — A vállalkozni kívánók, kik tökéletes szakértésüket és a szállítandó építési munkákra nézve biztosítékot kimutatni tartoznak, a fennevezett napon a bográni kir. kincstári számtartósági irodában délelőtti 9 óráig kezdendő árjelítésre 10 száztól bányapénzzel ellátva ezenel meghívattak. Az építési feltételek, tervek, és költség-előleges felvetések a nevezett irodában mindenkor megtekinthetők. Az építési munkák a következő üzletekre vannak számítva, ugymint: 1) Kőműves-munkák 2488 ft 9 krra p. p. 2) Ács-munkák 449 " 9 1/4 krra p. p. 3) Asztalos-munkák 133 " 46 " " 4) Lakatos-munkák 97 " 22 " " 5) Kőfaragó-munkák 579 " 44 " " 6) Üveges munkák 309 " 13 " " 7) Festő vagyis színező-munkák 51 " 23 " " 8) Kovács-munkák 531 " 5 " " 9) Rézműves-munkák 914 " " " A' temesi kir. kincstári igazgatóságtól december 30-án 1846.

(310) Vass Samu és Kuchinka testvérek elleni csödpér. (1, 3) 1966. Gömör vármegyének jelentése szerint Rozsnyóbánya mezőváros tanácsa által Vass Samu és Kuchinka testvérek ellen rendelt csödpörökben az illető hitelezők megjelenésére f. évi február 5dik napja tüzetelt ki határidőt, s Vass Samu csödpörében tömegdönökké Kekk József, Kuchinka félé csödpér pedig Roszty József tanácsnokok, perügyelővé pedig mind kettőben Csaplovics Soma hités ügyvéd nevezetelt. Kelt Budán Boldogasszony hó 12kén 1847.

(290) Kaufer Leopold elleni csödpér. (3, 3) 47458. Baranya vármegye csödpületi törvényszékének jelentése szerint vagyonbukott Kaufer Leopold siklósi izraelita kereskedő hitelezői csödpületének határnapja 1847dik évi február 3, 4 és 5dikére tüzetelt ki, s tömegdönökké Horváth-Ferliuchich János tiszteletbeli szolgabíró, perügyelővé pedig Sey László hités ügyvéd nevezetelt, ugyanez kihirdetett. Kelt Karácson hó 9kén 1846.

(291) Surán Mihály elleni csödpér. (3, 3) 47459. Pozsony vármegye törvényszékének felirása szerint, Surán Mihály kereszturni jobbgyi hitelezői csödpületének határnapja 1847ik évi február 15dikére tüzetelt ki, s tömegdönökké Gudits János, perügyelővé pedig ifjabb Bottló József úszú alügyész nevezetelt; ugyanez kihirdetett. Kelt Karácson hó 9dikén 1846.

(38) Haszonbéri árverés. (1, 3) Tek. Földvár-nemzettség részéről ezenel köztudt adatik, hogy osztatlanul birt 's a Duna és Tisza mellett fekvő birtokai, jeseit: a) tek. Pest megyében: 1) Duna-Vecse m. városbeli királyi kisebb haszonbértelek u. m. a' mérés-, vágás-, halászat-, malom-, bolt-, vásár-, vadászat- és bordézsma-jogok. 2) Duna-Vecse körül fekvő Csanád, Fehéregyháza és Szentimre nevű puszták; — 3) Solt mellett a Dunához közel levő Tetélen, Szüille és Olle nevezetű puszták; — továbbá: b) tek. Heves megyében: 1) Tisza mellett fekvő Czibakháza m. városbeli királyi kisebb haszonbértelek, u. m. mérés-, vágás-, halászat-, malom-, bolt-, vásár-, vadászat- és bordézsma-jogok. 2) A' Czibak körül helyezett Sárszegh és Gyüger nevű puszták és 3) a szintén Czibak szomszédságában levő Istvánháza és Tisza-Jenő nevezetű puszták f. 1847ik évi április 24kén délelőtti Czibakházán tartandó nyilvános árverés útján, 1848dik évi április 24-étől kezdendő hat egymásután évre, a leg többet ígérőknek haszonbérbe fognak kiadani. — A' haszonbérteni kívánók tehát, a' határozott helys időre, üllőleg 's oly hozzáadással meghívattak, hogy elegendő bányapénzzel ellátva legyenek, továbbá: hogy ha a' körülmények úgy kívánják, a' puszták kisebb darabokban is kiadandó, a' telletleni pusztán levő épületek pedig a' haszonbértelek becs mellett átadandó fognak. Eladó javak Zemplén megyében. Tek. ns. Zemplén vármegyében a Hegyalján, E. Bénye városában, néhai P. Jozsa György ur tömegéhez tartozó, nemesi udvar-ház, vízi malom, több holdnyi szabad rétek, pincék, négy darab kitűnő helyheztesülő szőlők, folyó 1847. évi martius 1-5 napján E. Bényén, — a' tarcali nemesi udvar-ház pedig, mintegy ezer hordóra való pincék, több hold szántóföld és egy legelső minőségű szabad nagy szőlő Tarcalon martius 3kán fognak közárverés útján eladandó. — Ezen javak szabad kézből itt is megszereshetők lévén: — azok, kik a' keltt javakat akár egészen, akár részletekben megvenni kívánják, s. a. Ujhelyben Buday András Zemplén megyei főügyésznel teljes czélt érhetnek. (62) (1, 3)

Telek-eladás. Terésia külvárosban 117dik szám alatt létező, több mint 20 ezer [] ölekből álló a' kertész és fuza-utczára szolgáló t. cz. Almásy István ur sarok fundusa, akár egészen, akár részletekben, szabad kézből eladó; bővebben lehet éránta tudakozódni Horváth József ügyvéd urna a' zöldfa-utczában Almásy nemzetiség 303dik sz. alatti házában. (63) (2, 3)

Lotteria-huzások. Budán jan. 27kén: 60. 63. 54. 40. 36. Bécsben jan. 16kán: 83. 51. 28. 9. 54. Kassán jan. 16kán: 6. 43. 34. 79. 2. Nemzeti színház. Jan. 26kán (Kedden): Ke an, francia'szinmű. Jan. 27kén: Dom Sebastian, komoly opera. Jan. 28án: Végrendelet, ered. dráma. Irta Czákó Zsigm.

Halsont-gyár ajánlás. (1, 6)

Alolirt a' legfőbbkétesebben minden nemű hoszu és rövidre vágott halsontokkal ellátott raktárát a' legjutányosabb áron ajánlja, azon megjegyzéssel: hogy ő bevásárlásait folytonosan a' legelső kapható helyeknél teszi és így csupán a' bevásárlási hasznokkal megelégszik. A' nagyban bevásárló t. cz. kereskedő uraknak egy igen jutányos ár ajánlatik, az ezen czikkeket újra eladó uraknak pedig a' nagyobb bevásárlásoknál még bizonyos percentek ajánlatnak. Az írásbeli ajánlatokat bérmentesen tenni kérti. Widmayer Xav. Ferencz halsont-gyáros (St. Ulrich Siebensterngasse Nro 155. Bécsben.)

C s ö d. (1, 3)

Székes-Fejérvár szabad kir. városban a' felső városi katolikus lelkész-ház mellett elemi tanítói hivatal egy a' Sz. Sebestyén templomban énekes hivatal is megürlt, mindegyik hivattal 200 úzist forint, szabad lakás, 4 öl fa van összekötve; felszólítanak ezenel mindazok, kik akár egyik, akár másik hivatal felvállalására képesek, hogy illető oklevelekkel ellátva magokat a' városi főbíró urnál folyó 1847-iki február 18-ig jelenítsék, a' mely napon a' jelenkezők a' reggeli órákban próbát fognak tenni. — Kült Székes-Fejérvártól 1847. évi január 22-én tartott tanácsi ülésből. A' jegyző-hivatal által.

Hirdetmény. (1)

Schuchau Schuester nemzetiséget érdeklő, 's Zemplén megyei S. Nagy-Pataki lakos özvegy Kovács Ferencznél született Schuester Katalin asszony kezénel találtató nevezetes régi oklevelekről, — a' tulajdonos né megkeresése folytán — az illető nemzetiségi leszármazottaknak, — bővebb értesítést adhat a' sáros-pataki uradalmi ügyvédi hivatal.

Arverési hirdetmény. (1, 3)

A' pesti kir. főzálog-hivatal részéről ezenel közhírre tetetik, hogy az 1845. évi november havában elzálogított és 1847. évi február 9dik napjáig ki nem váltott, sem újra át nem tett, 's jeseben öltözött darabok fehér-neműek, czin és vörösrész 's több nemű tárgyakból álló zálogtárgyak, f. évi február 10. és 11kén — az elzálogított ékszerpek pedig, melyek szinte a' fenérintelt 1845. évi novemb. hóban elzálogítottak, de egy héttel később, azaz 1847. évi február 18kán nyilvános árverés útján a' többet ígérőknek el fognak adni. — Közhírül adatik egyszersmind, hogy az 1846. évi october hóban egyenkint, vagy más tárgyakkal elzálogított — s csak 3 hónapra átvett és 1847. évi február 9-ig ki nem váltott prémes ruhák, szinte 1847. évi február 10kén nyilvános árverés útján a' többet ígérőknek át fognak adni. — Nemkülömben azon nyilvános cs. kir. statuspapirok 's bank részvények, melyek 1846. évi július hóban elzálogítottak és csak 6 hónapra vétettek át, 's a' melyek 1847. évi február 17-ig se ki nem váltáltak, sem pedig újra át nem tetettek, n' lejtártnak tekinthetnek, és 1847. évi február 18kán a' fenálló folyamok szerint eladandó fognak. — Végül köztudomásra juttatik, hogy az alább következő hivatali számok szerint elzálogított tárgyak, melyek iránt rendelkezések nem tetettek 's annál-fogva el kellett adandó a' hivatali illetmények levonása után fenmaradott összegek az alábbi jegyzék szerint 1847. évi august. 5-ig, a' záloghivatali czédulák

J e g y z é k.

Table with columns: A' zálog-jegyek folyó számai, Az elzálogolt tárgyak nap-, hónapja és évi, A' felveendő maradványok pengő pénzben. (ft., kr.). Rows include dates from May 1, 1843 to April 11, 1844, with corresponding amounts in florins and kreutzers.

Statuspapirok és részvények árkeleto. Bécs, jan. 25kén 1847. 5 pcent st. köt. 108 1/2 ft p. 4 pcent. st. köt. 99 1/2 ft 3 pcent st. köt. 72 ft 1834ki st. kötes. (500 ft) 785 ft 1839ki (250 ft) 298 1/2 ft. 1839ki (50 ft) 59 ft. Bankrészvények darabja 1568 ft. Pest középp. vasut (100 ft) 99 ft. Nagy-szombati (100 ft) — ft. Pest lánchíd-részvény (100 ft) — ft. — Gőzhajó részv. (500 ft) 680 ft. — Kaszterházy-sorsjegy 61 1/2 ft. p. p. Dunavizállítás. Budán jan. 27kén regg. 8 ór. 5' 7" 6" 0 fölö.

Vertical text on the right edge of the page, possibly a page number or date indicator: A' lejáratú idő 1847-ik évi augustus 6-ika.